

ת"פ 47418/08 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 47418-08 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רועי חמדי
נגד
הנאשם פלוני
ע"י ב"כ עו"ד ליעד ידין

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודהתו בעובדות כתוב אישום מתקון, בעבירה תקיפה בת זוג לפי סעיף 382 (ב) לחוק העונשין, תש"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

בהתאם לעובדות בהן הורשע, בתאריך 3.9.19 בשעה 22:55, בדירהם, תקף הנאשם את אשתו (להלן: "המתלוננת") בכר שאותה בצווארה ואמר לה שיפגע בה.

2. הודהת הנאשם התקבלה לאחר תחילת שמייעת פרשת התביעה, ובטרם העידה המתלוננת בבית המשפט. בהתאם להסכמה הצדדים, הופנה עניינו של הנאשם לשם קבלת תסוקיר משרות המבחן.

תסוקיר משרות המבחן

3. הנאשם בן 39 לא עבר פוליל, נשוי למטלוננת ולהם שני ילדים קטינים. משרות המבחן פירט את נסיבות חייו של הנאשם אשר גדל במשפחה נורמטטיבית, ולאחר סיום לימודיו בתיכון השתלב בלימודי הנדסאות תעשייה וניהול אולם לא השלים זכאות לתואר. בהמשך, סיים הנאשם בהצלחה לימודי שיט, הוסמך כשייט מקצועי, וכן בשנת 2018 לומד במכילאה האקדמית תל אביב יפו. הנאשם שומר לאורך שנים על יציבות תעסוקתית, ומגיל 22 עובד בתפקיד מנהל מינימרקט הנמצא בבעלות אביו.

הנאשם שב והודה בשירות המבחן בעובדות כתוב האישום המתקון, אולם בהתייחסו לנסיבות ביצוע העבירה תיאר מורכבות במערכת היחסים, אשר התבטאה אף באלים מצד המתלוננת כלפי וכן חוסר שביעות רצון מצד גבי

עמוד 1

התנהלותה הכלכלית אותה תיאר כבזבזנית. את האירוע תיאר כקונפליקט ביןו לבין המתלוונת במלחכו נקטה המתלוונת באליםות פיזית ומילולית כנגדו, ואת מעשיו באירוע הסביר כתגובה לכך וכנסיו לגרום לה להפסיק. הנאשם תיאר כי לאחר המקרה החלו בהליך גירושין אולם חזרו בהם והשתלבו בטיפול זוגי במשך שנה. הנאשם ביטא נוכנות להשתלב בטיפול בתחום האליםות במשפחה. שירות המבחן פירט כי בחינה עם המטפלת הזוגית העלתה כי העבירה בוצעה לאחר מספר מפגשים מתחילה הטיפול, וכי לאחר מספר מפגשים של מפגשים בחר הנאשם להפסיק את הטיפול והמתלוונת המשיכה בו בלבד.

ה הנאשם תיאר כי הוא נהג לצורך סמים מסווג קנאביס באופן חרדי, הופנה למסירות בדיקות שתן אולם התייצב לבדיקה אחת בלבד מתוך שלוש, אשר נמצאה נקייה מסמים. מהמידע שהתקבל מהמטפלת הזוגית עלה כי בנוסף, התמודד הנאשם עם בעיה של שימוש לרעה באלכוהול.

שירות המבחן התרשם מ Każבת אחריות חלקית בלבד, קושי בקבלת אחריות מלאה, מצומצם מחומרת המעשים ומצורך טיפול. לפיכך, נדחה הדיון על מנת לבחון את שילוב הנאשם בהליך טיפול.

ה הנאשם הופנה לבדיקת התאמה לטיפול ב"בית נעם", אולם במהלך הראיון שם התרשם גורמי המקצוע כי הנאשם התקשה בקבלת אחריות על התנהלותו התוכפנית, התקשה לזהות דפוסים אלימים או תוקפניים בעת ששיתף באירועים אלימים בין לבין המתלוונת, ואף ציין כי אינו זוקק לשיעור בתחום. לפיכך, הערכו גורמי המקצוע ב"בית נעם" כי הנאשם קיימת מוטיבציה חייזנית לחלוטין, וכאשר הוסבירה לו תכנית הטיפול הגיב כי אינו יכול לעמוד בה. לפיכך, הוחלט שלא קיבלו לטיפול במסגרת זו.

בהמשך, שירות המבחן שב ושובח עם הנאשם על מנת לקבל את התייחסותו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם חסר מודעות לדפוסיו ומתקשה בתגובה עצמית ביקורתית. גם בשלב זה, נעשה נסיון נוסף על ידי שירות המבחן לרתום את הנאשם להליך טיפולי, באמצעות קבוצת הכנה לטיפול בשירות המבחן, הכוללת שמונה מפגשים ומהווה שלב של נסיוון טיפול. בהתאם להתקדמות במסגרת זו, ביקש שירות המבחן לבחון היכולות לטיפול המשכי "יעודי בתחום האליםות הזוגית, אולם הנאשם הגיב להצעת שירות המבחן בתוקפנות וביטה מסכול רב עקב הימשכות ההליך המשפטי. בנוסף, שב הנאשם וביטה עמדה קורבנית ומאשימה כלפי שירות המבחן וחוסר מודעות לצרכי הטיפולים.

במהלך הקשר עם הנאשם, לאורך חודשים, התחזקת ההתרשמות לגבי בעיותו עמדותיו והתיחסותו למשאי, כאשר בלט כי אינו מצליח לקבל אחריות על אלימותו, חסר תובנה ביחס למצבו, מצמצם מהיקף הביקורתית, אינו מצליח לבטא אמפתיה כלפי המתלוונת והואינו מסוגל לבחינה עצמית ביקורתית אלא עסק בעיקר בסיפוק צרכי בהתאם למצופה עליו.

יש לציין כי אף עמדת המתלוונת ביטה צורך לטיפול, לרבות המפורט בעדכון שהתקבל בתסקיר האחרון, אולם מפאת צנעת הפרט לא יפורטו דבריה.

לפיכך, שירות המבחן העיריך כי הנאשם זוקק לטיפול בתחום האליםות הזוגית וכי בהיעדרו קיימם סיכון להישנות ביצוע עבירות אלימות במשפחה.

לGBT+SOGIjt ביטול הרשותה הנางם אשר התקבלה על ידו, ציין שירות המבחן כי הנאשם הציג מסמכים בהם קרייטריונים הקשורים לעיסוק בתחום השיט' ומהם עולה כי הרשותה פלילית עלולה להוביל לחסימת אפשרות לעסוק בתחום זה. יחד

עם זאת, לאור ההתרשות מהיעדר לكيות אחראיות והערכת סיכון עתידי מצד הנאשם, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על ביטול הרשעה.

תמצית טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה צין את הערכים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, את נסיבות ביצועה, ועתה למתחם ענישה הנע בין מסר על תנאי ועד 6 חודשי מסר אשר יכול ויורצו בדרך של עבודות שירות. בטיעוני, התייחס ב"כ המאשימה לאמור בתסקורי שירות המבחן ולעובדת שהנתפסה למעשה לא עבר הליך טיפול. בהתחשב בכך שלנתפס אין כל עבר פלילי, ולמול זאת תוך משקל לסיכון הנש�� ממנו כפי שעלה בתסקורי שירות המבחן, עתר ב"כ המאשימה למקם את הנאשם בשליש התחחות של מתחם הענישה וכן להטיל עליו מסר על תנאי משמעותי, קנס והתחייבות.

5. ב"כ הנאשם הסכים עם מתחם הענישה שהוצע על ידי ב"כ המאשימה, אך עתר לסתיה ממנו בדרך של ביטול הרשותו של הנאשם. בטיעוני, התייחס ב"כ הנאשם לאמור בתסקורי שירות המבחן אך ביקש לתת משקל משמעותית להודאת הנאשם בעבירה. עוד טען כי הנאשם שלל את האפשרות לטיפול במסגרת האינטנסיבית של "בית נעם" בשל קושי להמשיך ולפרנס את משפחתו ככל שיצטרך להתפנות לטיפול זה. ב"כ הנאשם ביקר את התנהלות קצין המבחן אשר לטעنته לא עשה די על מנת לשלב את הנאשם בהליך טיפול. למול התרשותו של הנאשם מהתalon, הדגיש בא כוחו כי מדובר במקרה בווד במהלך שmonoות זוגיות עם המתלוונת. לפיכך, לאחר שהציג מסמכים מהם ביקש ללמידה כי הרשעה תפגע ברשותו המשיט של הנאשם, עתר לבטל את הרשעה. ב"כ הנאשם הפנה לפיסיקה לביסוס טיעוני.

6. הנאשם בדבריו, טען כי הודה במיחס לו גם בפני המתלוונת, התנצל על האירוע, והבטיח כי מדובר במקרה חד פעמי שלא י חוזר על עצמו. הנאשם ביקש ביקרה להתחשב בו לאור רצונו לעבוד כמשמעות בשכר וציין כי לא ניתן לעסוק במקרה זה עם הרשעה בפליליים. לגבי עבודתו בניהול מינימרקט, טען כי נמאס לו לעבוד בתחום זה.

דין והכרעה

סוגיות ביטול הרשעה

7. בחינת סוגיות ביטול הרשעה הפלילית קודמת לבחינת הענישה בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (רע"פ 19/2019 גז מסלו אדוארד נ' מדינת ישראל, פסקאות 8 ו-11, (19.5.2019); רע"פ 19/2019 ניב אגוז נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (4.7.2019)).

לפיכך, אין מקבל את טיעון ב"כ הנאשם כי מדובר בסוגיה בה יש לדון במסגרת שאלת חריגה ממתחם ענישה. בנסיבות אלה, אדון תחילת בשאלת האם מדובר במקרה חריג ויוצא דופן בו יש להורות על ביטול הרשותו של הנאשם.

סוגיות או הרשעה נבחנת בהתאם לשני התנאים המctrברים שנקבעו בהלכת כתוב (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ב (3) 337 (1997)): סוג עבירה המאפשר לוותר על הרשעה וכן פגעה חמורה בשיקום הנאשם מעצם הרשעתו. הליך זה יוחד למקרים חריגים ווצאי דופן, בהם נוצר פער קיצוני בין עצמת פגיעה הרשעה בנאשם לבין התועלת הציבורית כתוצאה מההרשעה. בנוסף, נקבע כי על הנאשם לבסס בריאות את טענתו לפגעה חמורה וקונקרטיבית בסיכון שיקומו, וכי אין די בטענה כללית לפיה "כל הנראה" גרם נזק (רע"פ 1240/19 עופר לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 8, (24.3.2019) והאסמכתאות המפורחות שם, להלן: "ענין לוי"). עוד נקבע, כי אין להידרש לאפשרויות תאורתיות, על פייה עשוי להיגרם לנאשם נזק כלשהו בעתיד (רע"פ 54 פלוני נ' מדינת ישראל (27.1.2015); ע"פ 8528/12 אלירן צפורה נ' מדינת ישראל, פסקה 11 והאסמכתאות שם (3.3.2013); רע"פ 9118/12 פריגן נ' מדינת ישראל (1.1.2013)).

8. ב"כ הנאשם עתר לביטול הרשעתו נוכח רצונו של הנאשם לעסוק בעתיד כמשיט ספינת נוסעים, והציג לבית המשפט תעודת הסמכה של הנאשם ממשרד התחבורה בצוירוף מסמך המפרט תנאים מוקדמים והבהרות לקבלת הסמכת "משיט" משרד התחבורה, כאשר אחד מהתנאים הוא הצגת תעודה יושר מהמשטרת. בנוסף, צירף ב"כ הנאשם אישור מחברת "סילור" שנערך ביום 13.2.2020, ולפיו ככל שהוא לנאשם רישום פלילי לא ינתן לו רישיון המשיט.

תקנות הספנות (ימאים) (משטיי כלי שיט קטנים), תשנ"ח- 1998 (להלן: "תקנות הספנות"), מותירות את שיקול הדעת בסוגית מתן תעודה משיט לאדם עם הרשעה פלילתית, לרשות המוסמכת לכך. אפנה בעניין זה לתקנות הרלוונטיות הקשורות לכך (ההדגשות אינן במקור):

"10. רשות הרישוי רשאית לתת תעודה משיט להשתת ספינת נוסעים בשכר רמה א', שתיקרא תעודה משיט 40, לבקשת שתקיימו בו תנאים אלה:

(....)

(8) לא הורשע בעבירה שלדעת רשות הרישוי יש בה כדי לפגוע בנסיבות להפעיל סירת נוסעים או ספינת נוסעים;

(....)

10א. רשות הרישוי רשאית לתת תעודה משיט להשתת ספינת נוסעים בשכר רמה ב', שתיקרא תעודה קברנית נוסעים בשכר בחופי ישראל (להלן - קנ"ב), לבקשת שתקיימו בו תנאים אלה:

(....)

(7) לא הורשע בעבירה שלדעת רשות הרישוי יש בה כדי לפגוע בנסיבות להפעיל ספינת נוסעים.

בהתחשב בחשיבותו שראתה המחוקק לאפשר לגורם המוצעុי המוסמך לקבל עדכון לגבי רישום פלילי של מגיש בקשה, במסגרת הפעלת שיקול דעתו בהתאם לנסיבותו של המקירה המובא בפניו וסוג הרשעה הרלוונטי, אני מוצא כי אין לפעול בדרך שתימנע לקבלת מידע זה מאותו גורם מסוים. במקרים בהם נמצא כי הרשעה עלולה להשפיע על השירותו

של נאשם לעסוק במקצוע מסוים, נקבע שמן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המוסמכים:

"**הדבר עולה בקנה אחד עם האינטראס הציבורי שכן משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילתית שעלולה להשפיע על שירותו לעסוק במקצוע מסוים מן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המתאימים**"
(רע"פ 5018/18 בזגלו נ' מדינת ישראל פסקה 9 (21.10.2018). ראו עוד לעניין זה רע"פ 1746/18 פלהיימר נ' מדינת ישראל (26.4.2018)).

עוד נקבע, כי ככל שמדובר בהשפעה אפשרית על השירות לעסוק במקצוע מסוים, ראוי שדבר ביצוע העבירה יהיה גלו' בפני גורמי הרישי המוסמכים:

"**משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילתית שעלולה להשפיע על שירותו לעסוק במקצוע מסוים הטוען רישוי, מן הראוי כי הדבר יהיה גלו' בפני גורמי הרישי המוסמכים בעניין**" (ענין לוי, פסקה 8).

לפיכך, אני מוצא כי בנסיבות המקירה אין מקום להוות על ביטול הרשות הנאשם.

בנוספ', בבחינת למעלה מהצורך, אציין כי הנאשם עובד במשך שנים כמנהל מינימרקט הנמצא בבעלות אביו. טענתו בדבר פגיעה הרשעה בפרנסתו, מתייחסת לאפשרות של פגעה עתידית בפרנסה אפשרית לאור רצונו לעסוק בעתיד בתחום זה. למעשה, לא הוצאה ראייה המצביעת על פגעה קונקרטית בפרנסת הנאשם ואף לא הוצאה ראייה לגבי יכולתו להתפרנס בעתיד מעיסוק ממשיט כל' שייט, דוגמת הפניה לחברות המפעיקות עובדים ממשיט כל' שייט וזאת בשונה מהשיטה כל' שייט כתחביב או כספורט. בנוספ', לא התקבלה כל הנמזהה מדוע הנאשם, החפש לדבריו לעסוק בתחום זה, לא פנה לעסוק בתחום מאז קיבל את רשות המשיט בשנת 2021, למעט טענה אשר עלתה בדיון האחרון כי הנאשם נמצא במשא ומתן להעסקה בתחום. אף טענה זו נטעה בעלמא ולא כל בסוס. קר, לא עלה בידי הנאשם להוכיח פגעה קשה וקונקרטית כנדרש:

"**בראש ובראשונה אבקש להתייחס לטענה, לפיה "די במידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי" כדי להימנע מהרשעתו של הנאשם. גישה זו אינה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית משפט זה, לפיה יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא "לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכון שיקומו", ולבסט טענות אלה בתשתייה ראויית מתאימה"**"
(רע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (10.11.2014)).

9. מאחר שענינו של הנאשם אינו עומד באחד התנאים המחייבים הנדרשים בסוגיות ביטול הרשות, אין מקום להרchip ביחס לסוג העבירה. אציין בתמצית כי ניתן שבהתחשב באופןו של האירוע הנקודתי בו הורשע הנאשם, סוג העבירה כשלעצמו לא היה מהוות מכשול בפני ביטול הרשות. יחד עם זאת, בהתחשב בערכים המוגנים בעבירות אלימות כלפי בן זוג, באחיזת הנאשם במקום כה רגש צוואורה של המתלוונת תוך אמרה כי יפגע בה, וכן לאור הטעון הדחוק והבלתי מבוסס בדבר פגעה באפשרות פרנסה תאורטית בעתיד - ודאי שאין מדובר באחד המקרים החרגים בהם מתקיים פער קיצוני בין עצמת הפגיעה בנאשם מעצם הרשותו לבין האינטראס הציבורי שבהרשותה.

אציין כי לא מצאתי בהחלטות חכרי מבית משפט השלום בפתח תקווה, אליהן היפנה ב"כ הנאשם, בסיסו לטענה לביטול

הרשעת הנאשם בנסיבות המקרה שבפני כפי שפורט על ידי.

לפיכך, הבקשה לביטול הרשעה נדחתה.

קביעת מתחם הענישה

10. אלימות כלפי אחר פוגעת בזכותו הפרט לשלוות גופו ולביטחונו האישי. יש לייחס למעשים אלה משנה חמורה כאשר מדובר באלימות הננקetta נגד בת זוג, בתא המשפטי המצוצט האמור להוות בסיס תומך, בטוח ויציב עבורה. עבירות נפוצות אלה והקשי של קורבנות העבירה להתлонן, הביאו את החוקק להחמיר בענישה שנקבעה לביהן. לצד זאת, יש לתת משקל משמעותי לנسبות ביצוע העבירה המשתנות בין מקרה לקרה בעבירות מסווג זה, ולהקנות להן משקל רב בעית קביעת מתחם הענישה.

בהתחשב באופי המקרה המצוי ברף נמוך של אלימות וכן בענישה הנוגעת, אני מקבל את עתירת הצדדים ביחס למתחם הענישה וקובע כי מתחם הענישה נע בין מאסר מוותנה ועד 6 חודשים מאסר, לצד ענישה נלוית.

העונש המתאים

11. הנאשם בן 39, לא עבר פלילי, עובד מזה מספר שנים בתפקיד מנהל מינימרקט הנמצא בבעלות אביו, נשוי למתalonנטו ולהם שני ילדים. הנאשם נטל אחראיות על ביצוע העבירה במסגרת הودאות בבית המשפט, וחסר בזמן שיפוטו. בנוסף, מדובר בהרשעתו היחידה וכן בתיק החקירה היחיד הפתוח כנגדו.

קביעת העונש המתאים במקרה זה היא מורכבת ובעלת רבדים שונים. לא ניתן להתעלם מהתרומות שרות המבחן לגבי הביעתיות בעמדותיו של הנאשם למעשיו וכן לחסור התובנה שמלגלה למצבו. התרומות שרות המבחן, אשר פורטה בהרחבה לעיל ונומקה כדבאי, מקובלות עלי על הנמקותיה (ראו בהרחבה בסעיף 3 לעיל). מנגד, שקלתי את הودאת הנאשם בבית המשפט, את העובדה שמדובר בהרשעתו הראשונה וכן את דברי המתalonנטה אשר שללה אלימות פיזית מצדיו כלפי מזאcases המקרה. משקל משמעותי נוסף יש לתת להשפעת סוג הענישה על הנאשם ועל משפחתו הקרובה, בדגש על המתalonנטה, כאשר לעניין זה לא ניתן להתעלם מההמפורט בתסקרים לגבי סוגיה זו (ראו: **תסaurus מיום 25.4.22 - עמ' 4 פסקה ראשונה; תסaurus מיום 12.9.22 - עמ' 2 פסקה אחרתה - עמ' 3 פסקה ראשונה; תסaurus מיום 22.11.22 - עמ' 3 פסקה אחרתה**).

בנסיבות כוללות אלה, לאחר ששבתי וشكلתי את מרכיבות המקרה, ולאחר הтельבות, אני מוצא כי יש להעדיף את הנמקות השפעת סוג העונש על הנאשם ועל משפחתו הקרובה, תוך התייחסות לכך שמדובר במקרה חד פעמי מצד הנאשם. לפיכך, הדגש בענישה ינתן על הרתעת הנאשם בדרך של ענישה צופה פני עתיד.

לאור כל האמור לעיל, החלמתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 7 חודשים אותו לא ירצה אלא אם יעבור תוך 3 שנים עבירות אלימות מסווג פשע.

ב. מסר למשך 3 חודשים אותו לא ירצה אלא אם יעבור תוך 3 שנים עבירות אלימות מסווג עונן או עבירה איומיים.

ג. התחייבות בסך 2,000 ₪ להימנע מביצוע עבירות אלימות מסווג כלשהו למשך 3 שנים.

בית המשפט הבהיר לנאים את משמעות התחייבות והנאים הצהיר כי הבין זאת.

זכות ערעור לבית המשפט המחויז תוך 45 ימים מיום.

ניתן היום, כ"ח חשוון תשפ"ג, 22 נובמבר 2022, במעמד הצדדים.